

11. ANALIZA EFICACITĂȚII MODULUI DE GOSPODĂRIRE A PĂDURILOR

11.1. Realizarea continuității funcționale

Odată cu amenajarea din anul 1979, rolului protector al pădurii începe a i se acorda o atenție deosebită, suprafețe păduroase cu ponderi ridicate fiind încadrate în grupa I funcțională, având ca funcție prioritară protecția. Suprafețele aferente și obiectivele de protejat au variat în funcție de considerentele de moment ale societății. Variațiile de la o amenajare la alta ale suprafețelor încadrate în diverse categorii funcționale se datorează atât reconsiderării funcțiilor atribuite arboretelor, cât și variațiilor suprafeței fondului forestier în ansamblul său (sunt de amintit aici retrocedările de terenuri, efectuate în ultimele două decenii, în baza legilor fondului funciar).

Situația categoriilor și a grupelor funcționale este prezentată în tabelul următor pentru ultimele trei amenajări – cele din anii 2000, 2010 și 2020, cu mențiunea că în suprafețele pe grupe și categorii funcționale sunt incluse și clasele de regenerare din perioadele respective.

Situația categoriilor și a grupelor funcționale

Tabelul 11.1.1.

Anul amenajării	Norme tehnice	Grupa I								Grupa II			Total U.P.			
		T I	T II				T III		T IV	Total grupa I	T VI			Total grupa II		
			1986	5F	1A	2A	2E	5H	4B		5L	-			1B	1C
				2018	5F	1A	2A	2E	5H		4B	5N			5R	1C
2000	-	5,8	11,9	21,9	3,6	146,4	105,6	4,5	-	299,7	1752,5	-	1752,5	2052,2		
2010	-	0,20	-	11,91	-	-	-	5,53	-	17,64	522,42	7,49	529,91	547,55		
2020	-	0,20	-	11,91	-	-	-	-	424,56	424,76	81,34	-	81,34	518,01		

Variațiile de la o amenajare la alta ale suprafețelor încadrate în diverse categorii funcționale (tabelul 11.1.1.) se datorează atât reconsiderării funcțiilor atribuite arboretelor, cât și variațiilor suprafeței fondului forestier în ansamblul său (retrocedări de terenuri, determinarea analitică a suprafețelor etc.). Facem mențiunea că în tabelul precedent s-a realizat și o corespondență a categoriilor funcționale conform normelor tehnice din 1986 și a celor conform normelor tehnice din 23.07.2018.

Tipurile de categorii funcționale I și II au rămas neschimbate față de amenajarea precedentă.

Modificările celorlalte tipuri de categorii funcționale constatate se datorează următoarelor cauze:

- s-a renunțat la categoria funcțională 5N (zona tampon în jurul rezervației Pietrele Moșul și Baba), considerată neconformă;

- categoria funcțională 5R s-a constituit la amenajarea actuală și încadrează arboretele peste care se suprapune situl Natura 2000 ROSPA0114 “Cursul mijlociu al Someșului”;
- a dispărut categoria funcțională 2.1C, arboretele încadrate la amenajarea anterioară în această categorie fiind localizate în situl Natura 2000 ROSPA0114 “Cursul mijlociu al Someșului” și încadrate în categoria 1.5R.

Alte aspecte privind zonarea arboretelor pe categorii funcționale, încadrarea lor în subunități de protecție sau de producție, precum și măsurile de gospodărire a arboretelor cu funcții speciale de protecție, sunt prezentate la subcapitolele 5.1., respectiv 6.2.

Având în vedere situația categoriilor funcționale (tabelul 10.1.1.) și subunitățile de producție sau protecție constituite, considerăm că se realizează o continuitate funcțională prin îndeplinirea, în condiții optime, de către arboretele respective a funcțiilor social – economice și ecologice stabilite pentru fiecare în parte.

11.2. Dinamica dezvoltării fondului forestier

11.2.1. Indicatori cantitativi (vârste, volume, creșteri)

Tabelul 11.2.1.1.

Nr. crt.	Indicatori cantitativi	U. M.	Valoare	
			2010	2020
1	Ponderea pădurilor în suprafața totală a fondului forestier	%	98	94
2	Volum lemnos pe picior – total	m ³	120630	127357
3	Volum lemnos pe picior – mediu	m ³ /ha	220	246
4	Clasa de producție medie	-	2,9	2,6
5	Creșterea curentă	m ³ /an	2924	2660
6	Indicele de creștere curentă	m ³ /an/ha	5,3	5,1
7	Creșterea indicatoare	m ³ /an	1543	1568
8	Indicele de creștere indicatoare	m ³ /an/ha	2,9	3,1
9	Posibilitatea de produse principale	m ³ /an	685	680
10	Posibilitatea de produse secundare	m ³ /an	257	200
11	Tăieri de conservare	m ³ /an	-	-

În vederea evidențierii evoluției fondului forestier, a producției și productivității pădurilor sub raport cantitativ și calitativ s-a întocmit și subcapitolul 15.1. („Dinamica dezvoltării fondului forestier”). O succintă justificare a valorilor din tabelul 11.2.1.1. este următoarea :

Suprafața U.P., aflată între aceleași limite teritoriale ca la amenajarea precedentă, efectuată în anul 2010, a înregistrat modificări de la o etapă la alta ale mărimii fondului forestier ca urmare a mișcărilor de suprafață. Față de amenajarea precedentă, suprafața fondului forestier s-a redus cu 4,31 ha datorită retrocedărilor de suprafețe păduroase către foștii proprietari conform Legii 1/2000 (a se vedea tabelul 2.4.2.1.), în prezent fiind de 553,61 ha.

Ponderea pădurilor și terenurilor destinate împăduririi în suprafață totală a fondului forestier a scăzut ca urmare a mișcărilor de suprafață (retrocedări de terenuri împădurite către foștii proprietari), restul reprezentând terenuri afectate gospodăririi silvice și terenuri neproductive.

Fondul lemnos total și **volumul lemnos la hectar** au înregistrat variații în diverse etape, datorate suprafeței ocupate de arborete, compoziției, consistenței și claselor de producție caracteristice pădurilor din perioadele respective, în strânsă concordanță cu structura claselor de vârstă și capacitatea silvo-productivă a stațiunilor.

Creșterea curentă totală și, implicit, **indicele de creștere curentă** au cunoscut modificări mari în timp, datorate atât suprafeței arboretelor existente, vitalității, vârstei, consistenței, clasei de producție și compoziției pădurilor din perioadele respective, cât și modului și preciziei calculelor efectuate.

Indicele de creștere indicatoare este în prezent de 5,1 m³/an/ha pentru S.U.P. „A”, el urmând să crească treptat la nivelul etapelor viitoare, odată cu creșterea prognozată a productivității pădurilor.

Posibilitatea de produse principale a variat mult de-a lungul timpului, în funcție de suprafața arboretelor în care s-a reglementat producția, de procedeele de calcul folosite, precum și de unele orientări și necesități de moment (politica forestieră). Pentru amenajarea actuală s-a adoptat o posibilitate de 680 m³/an, cu 1% mai mică față de posibilitatea adoptată la amenajarea precedentă (685 m³/an). Conform prognozei, posibilitatea urmează să rămână relativ constantă în cursul următoarelor două decenii, urmând ca în viitor (țel) să se stabilizeze în jurul valorii de 2050 m³/an, aceasta în situația în care suprafața S.U.P. „A” va rămâne aceeași, dar se va asigura normalizarea claselor de vârstă și optimizarea claselor de producție și compoziției arboretelor.

Posibilitatea de produse secundare, dependentă de starea arboretelor (stadiul lor de dezvoltare), de modul cum a fost privită oportunitatea lucrărilor de îngrijire, ca și de intensitatea acestora, a înregistrat valori diferite. Pentru deceniul de aplicare a prezentului amenajament, posibilitatea de produse secundare (orientativă) este de 200 m³/an. Urmează ca în viitor, atunci când structura arboretelor se va normaliza, să ajungă la cca. 1130 m³/an.

Corespunzător variației volumelor anuale de extras prin tăieri de produse principale și secundare, **indicii de recoltare** aferenți au înregistrat valori diferite.

Concluzionând, se poate afirma că, *pe măsura normalizării în timp a structurii claselor de vârstă și a stării arboretelor (compoziție, consistență, clase de producție) se va ajunge la o creștere substanțială a posibilității de produse principale și secundare, la o diversificare și creștere valorică a sortimentelor obținute, simultan cu realizarea rolurilor de protecție atribuite arboretelor.*

11.2.2. Indicatori calitativi (clase de producție, compoziție)

a) Structura fondului de producție pe specii

Structura fondului de producție (S.U.P. „A”) pe specii, la data întocmirii amenajamentului, este următoarea : 36GO 26FA 17CA 10CE 6TE 2SC 2DT 1PLT. Se observă ponderea predominantă a gorunului și a fagului în structura arboretelor din S.U.P. „A”), situație firească dacă ținem cont de etajul de vegetație în care ne aflăm.

b) Ponderea speciilor de valoare ridicată

Cea mai valoroasă specie din cuprinsul U.P. I Jibou este gorunul, care reprezintă 36% din suprafața fondului productiv și 34% din cea a U.P. Acesta este urmat, din punct de vedere al suprafețelor ocupate, de fag, carpen și cer. În viitor se va urmări creșterea proporției gorunului,

fagului și a altor specii (cireș, frasin, stejar), în detrimentul carpenului, astfel încât să se ajungă la o compoziție cât mai apropiată de tipul natural fundamental de pădure.

c) *Ponderea arboretelor cu structură plurienă*

În cuprinsul unității de producție există 59,77 ha arborete relativ pluriene (12% din suprafața pădurii), arboretele echene și relativ echene totalizând suprafața de 458,24 ha (88%). Nu există arborete pluriene.

d) *Structura fondului de producție pe clase de calitate*

La nivelul U.P. nu s-a realizat o cartare a arborilor și arboretelor pe clase de calitate dar, din observațiile făcute pe teren cu ocazia descrierilor parcelare și ținând cont de speciile din U.P. și de modul lor de regenerare și de dezvoltare, se poate afirma că predomină clasele I -II de calitate, arborii cu trunchiuri sănătoase având o pondere mare în structura arboretelor.

e) *Structura fondului forestier în raport cu modul de regenerare*

Suprafața păduroasă a U.P., în raport cu modul de regenerare (tabelul 16.2.3.1.), se împarte astfel : 28% regenerare din sămânță, 6% din plantații și 66% din lăstari. Modul de regenerare se va îmbunătăți în viitor prin promovarea regenerării naturale, adoptându-se tratamentele adecvate și ajutându-se regenerarea naturală din sămânță, cu excepția salcâmetelor, caz în care regenerarea din lăstari și drajoni este cea mai potrivită. Unde este cazul se vor efectua plantații și semănături directe, dar numai cu specii corespunzătoare și cu proveniențe controlate.

f) *Suprafața pădurilor destinate să producă lemn de calitate superioară*

În U.P. în studiu nu există arborete destinate să producă, în principal, arbori groși și de calitate superioară în vederea obținerii de lemn pentru furnire estetice și tehnice sau pentru lemn de rezonanță și claviatură.

g) *Principalele efecte protective*

Principalele efecte protective ale arboretelor din cadrul U.P. sunt cele prezentate la subcapitolul 5.1.: protecția terenurilor cu înclinare peste 35 grade și protecția elementelor naturale de valoare deosebită și a biodiversității (monumentul naturii „Pietrele Moșu și Baba“ și situl Natura 2000 – ROSPA0114 Cursul mijlociu al Someșului). Se face mențiunea că încă de la prima amenajare – cea din anul 1954, funcțiile de protecție atribuite arboretelor au fost într-o continuă evoluție și diversificare de la o amenajare la alta, în strânsă concordanță cu politica forestieră, cu evoluția și cerințele mereu noi ale societății omenești.

Evidențiem faptul că *analizele cantitativă și calitativă ale dezvoltării arboretelor de la o etapă de amenajare la alta au fost îngreunate și făcute mai puțin relevante de variația mare a suprafeței fondului forestier de-a lungul perioadelor de amenajare studiate, ca și de lipsa/insuficiența datelor pentru diversele perioade analizate.*

